Največji slovenski dnevnik v Zedinjenih državah

Velja za vse leto ... $3.50
Za pol leta $2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States

Issued every day except Sundays and Legal Holidays.

50,000 Readers

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 107. — ŠTEV. 107. NEW YORK, MONDAY, MAY 7, 1917. — PONEDELJEK, 7. MAJA, 1917. VOLUME XXV. — LETNIK XXV.

Ameriškim farmerjem.

NAPOČIL JE ČAS, KO VSAK FARMER LAHKO ZELO VELIKO PRIPOMORE SEBI, DOMOVINI IN SPLOŠNOSTI. — VSE JE TREBA IZRABITI DO SKRAJNIH MEJ. — POSEBNO VELIKO VAŽNOST NAJ POSVEČAJO FARMERJI KORUZI. — RAZLIKA MED NEMŠKIM IN AMERIŠKIM NARODOM. — CENA PŠENICI SE BO ZNATNO DVIGNILA.

Rezervne hranilne vrednosti, vsebovane v ameriški žetvi koruze ali turščice, zadostujejo za prehrano celega sveta. Če bomo primerno kultivirali in primerno izrabili pridelek koruze v tem letu, smo lahko gotovi, da bomo imeli dovolj hrane zase, za zaveznike in tudi nevtralne Naš edini problem bo v tem slučaju spraviti to hrano v Evropo, skozi nemško blokado podmorskih čolnov.

Mi pridelamo sedaj nekako 3,000,000,000 bušljev koruze na leto To je več kot celi pridelek koruze ostalega sveta. — Od teh 3,000,000,000 bušljev se porabi vsako leto 2,700,000,000 bušljev za krmljenje živine in le 150,000,000 za prehrano ljudi.

Šest celih funtov koruze mora izginiti v prašiča, da se producira svinjskega mesa s hranilno vrednostjo, ki je vsebovana v enem futu koruze, porabljene direktno. Če bomo mi in naši zavezniki prenehali hraniti se pretežno z mesom ter pričeli zavživati več koruze, bo rešen problem zadostne produkcije živil. Ostal bo le še problem razpošiljanja ali transportacije živil.

Produkcija pšenice v tej deželi je skoro že izvedena do možnih mej. Dve tretini našega pridelka tvori ozimina in slednja se že nahaja v zemlji. Z velikimi napori se nam lahko posreči povečati produkcijo spomladne pšenice katero se pridobiva le v severo-zapadnih državah in v Canadi. Ta povečana produkcija pa najbrž ne bo mogla odstraniti krize. Koruza se je pričelo sejati sedaj. Vsled tega ni še prepozno uplivati tako na produkcijo kot na kosumpcijo ali porabo letošnjega koruznega pridelka

Prišli so dnevi, ko moramo izrabiti vsako unčo dela do skrajnih meja. Koruza je strojni pridelek. Seje se ga in čisti s stroji ter je vsled tega zelo prikladen za to deželo in za te čase visokih delavskih plač.

Koruza je pristno ameriški sadež, kateremu naše podnebje najbolj prija.

Uspeva ob vročini ameriškega podnebja ter se jo lahko sadi v naših južnih državah, kjer pšenica ne uspeva tako dobro ali sploh ne. V sto dnevih zraste koruza iz semena do dozorelega stebla. Pšenični pridelek v naši deželi znaša od 12 do 20 bušljev na aker, kar tvori povprečno na aker 15 bušljev

Pridelek koruze pa znaša od 20 do 50 bušljev na aker, kar pomeni za celo deželo povprečni pridelek od 25 do 30 bušljev na aker. Pšenica, katero se je poželo, pušča za seboj obžgano polje in izsušeno zemljo. Koruza pa daje zemlji še gnojila. Koruza, katero se zavživa, tvori le del pridelka. Steblo pa ima še vedno polovico hranilne vrednosti koruznih glav ali štokov. Steblo služi živini kot krma ter se vrne k zemlji kot gnoj. Najboljša zemlja za koruzo je vredna $200 za aker. Na nobenem svetu pa ne morete pridobiti zadosti pšenice, da bi opravičevala tako ceno. —

Prebivalstvo Združenih držav daje prednost kruhu iz pšenične moke Ta pa ni neobhodno potrebno za življenje ali uspešnost. Nemški narod se hrani v pretežni večini za rženim kruhom ter uspeva Črnci, severo-ameriški in mehiški Indijanci pa zavživajo koruzni kruh n uspevajo. Kadar pa so ljudje lačni — in Evropa je lačna sedaj, dočim bodo Združene države kmalu — je čas, da se jih nauči zavživati nove stvari. Če je poljedelski deartment pameten, bo pustil pšenico iti navzgor do $3 ali $4 pro bušelj ter porabil silo časa za razširjanje pouka in uporabe po celi tej deželi in Evropi.

Šest funtov koruze, danih prašiču v hrano, je treba, da se proizvede toliko svinjine, da ima slednja isto hranilno vrednost kot je vsebovana v enem funtu koruze. Ustavimo torej to trošenje in pustimo koruzo delovati za nas same. —

Maršal Joffre.

Chicago, Ill., 5. maja. — Maršal Joffre je danes pri velikem zborovanju na zahtevo občinstva imel kratek govor. Vsi priznavajo, da je velik vojskovodja, toda ne govornik. Ko je minister Viviani končal svoj govor, so bile Joffrejeve oči rosne ter je objel in poljubil Vivianija. Občinstvo je nato pozivljalo Joffreja toliko časa, da je tudi on stopil na govorniški oder in je pričel govoriti. Maršal je bil v popolni uniformi. V eni roki je imel francosko zastavo, v drugi pa ameriško. Govoril je v francoskem jeziku, enkrat mahaje z eno in potem z drugo zastavo. Slednjič je obe zastavi razvil. Govoril ni mnogo, toda poslušalci, ki so razumeli francosko, so tako glasno odobravali govor, da niti stenografi niso slišali vsega, kar je govoril. Maršal Joffre je govoril približno sledeče:

"Prijatelji, srečen sem, da imam v roki ameriško zastavo, ki je Amerikancem to, kar je francoska francoskemu narodu — simbol svobode. V drugi roki imam francosko zastavo, ki je dala vse, svoje najboljše, najzvestejše in najhrabrejše, ki stoji za svobodo. Imel sem čast, da sem nesel francosko zastavo na bojno polje in veseli me, da jo morem pridružiti zastavi, ki je videla mnogo bitk, zastavo, ki nikdar ni poznala poraza. S to zastavo prinašam pozdrav francoske vojske ameriškemu narodu, ki je zvest zaveznik v skupni stvari."

Ko je združil obe zastavi, se je vse občinstvo vzdignilo in sledile so burne ovacije.

Ko je Viviani v svojem govoru pripovedoval, kako so bili Nemci pred vrati Pariza in kako je Joffre zaukazal ofenzivo, ki je potisnila Nemce za 30 milj nazaj, tedaj si je Joffre obrisal solze. Vivianija je objel in ga poljubil.

Avstrijsko vojno poročilo.

Dunaj, Avstrija, 6. aprila. — Splošni vojaški položaj na goriški fronti je neizpremenjen. Danes zjutraj so naše predstraže pri tonalski gorski ožini napadle oddelek Italijanov; pri tem spopadu je bilo odvedenih v naše vojno ujetništvo 20 italijanskih vojakov.

Minulo soboto zjutraj so avstrijski letalci zopet splošno obstreljevali sovražne postojanke pri Škocjanu. Vsled tega so prizadeli dost škode in so se končno varno vrnil nazaj.

Turški mirovni pogoji.

London, Anglija, 4. maja. — Talaat paša, ki je ravnokar prišel iz nemškega glavnega stana na Dunaj, je izjavil, da je turška vlada sporočila predsedniku Wilsonu mirovne pogoje, pod katerimi je pripravljena skleniti tudi separaten mir.

Vojna konferenca v Parizu.

Pariz, Francija, 6. maja. — Rear-admiral William S. Sims, U. S. N., ki je prejšnji mesec kot načelnik ameriške komisije, šel v Evropo, je zastopal Združene države na zelo važni zavezniški konferenci, ki se je zadnje dni vršila v Parizu.

ruski zunanji minister.

Omejitev oblasti.

Državni zbor kontrolira armado in mornarico. — Imenovanje častnikov. — Ministri.

London, Anglija, 6. maja. — Ustavni odbor državnega zbora ima sedaj svoja zasedanja in je do sedaj, kakor se poroča iz Berlina že sprejel nekatere izpremembe nemške ustave. V soboto je bila sprejeta predlga, katero je stavil centrum (katoliška stranka), narodni liberalci in napredna ljudska stranka in ki zahteva izpremembo točk 53 in 66.

Izpremenba se glasi:

"Točka 53: Bojna mornarica države je skupna pod cesarjevim vrhovni poveljstvom. Organizirat in sestaviti jo ima cesar, ki imenuje častnike in uradnike obenem z državnim kancelerjem, ali državnim tajnikom državnega mornariškega urada kot svojim namestnikom, za kar so skupno z moštvom odgovorni in se morajo zapriseči

Točka 66: Imenovanje častnikov in vojaških uradnikov kakega državnega kontingenta se zgodi skupno z vojnim ministrom vsakega takega kontigenta. Vojni ministri, izvzemši bavarskega ministra, so za oskrbo svojih kontingentov odgovorni državnemu zboru."

Konservativci so tej predlogi nasprotovali. Svojo opozicijo so utemeljevali s tem, da ni na mestu nadzorovati imenovanje častnikov v tem času, ko so nemški častniki tako sijajno pokazali svoje zmožnosti. Ako se stavi imenovanje častnikov pod nadzorstvo državnega zbora, potem se s tem kaj malo kaže lojaliteta do vladarja.

Papež za mir.

Rim, Italija, 6. maja. — Papež Benedikt je pisal kardinalu Gasparriju pismo, v katerem ga prosi, da naj sporoči vsem škofom da naj se po cerkvah molijo za mir da se konča uničevanje in se preneha morjenje. Pri vsem tem, da se boji nadaljujejo, ima vendar upanje, da ni več daleč čas, ko se bodo narodi zopet ljubili med seboj kot bratje Božji Odrešenik bo dodelil, da bodo vladarji spoznali svojo odgovornost pred Bogom in ljudmi in se ne bodo več upirali glasu ljudstva, ki si želi miru.

Zavkazal je, da se naj ljudje posebno obračajo na Marijo in naj se v lavretanskih litanijah doda: "Regina pacis, ora pro nobis". — ("Kraljica miru, prosi za nas".)

POZOR NAROČNIKI!

Izvedeli smo, da potuje po Pennsylvaniji nek človek z imenom KOS, ki se izdaja za zastopnika "Glas Naroda". Tega človeka ni naše upravništvo nikoli pooblastilo za pobiranje naročnine. — Mi ga sploh ne poznamo. Rojaki, ne zaupajte mu denarja.

Naši zastopniki so oni, katerih imena so priobčena v "Glas Naroda" ali so pa tajniki društva J. S. K. J.

COPYRIGHT UNDERWOOD & UNDERWOOD, N. Y.

Značilna izprememba. — Pet ameriških fantov v civilu; istih pet v vojaški obleki.

Rusija bo odločila.

DELAVSTVO IN VOJAŠTVO JE PRISILILO RUSKO PROVIZORIČNO VLADO, DA JE IZDALA SVOJO IZJAVO. — RUSIJA NOČE ANEKTIRATI OZEMLJA, PAČ JE PA NJENA ŽELJA SKRBETI ZA TRAJEN MIR. — V NAJKRAJŠEM ČASU BO SKLICANA DUMA. — NITI VOJAKI NITI DELAVCI NISO ZA NADALJEVANJE VOJNE. — OJAČENO STALIŠČE PROVIZORIČNE VLADE. — VSE ZA DEMOKRATIČNO RUSIJO! NEMIRI.

Petrograd, Rusija, 5. maja. — Odbor delavskih in vojaških delegatov je izrekel s petintridesetimi glasovi večine zaupnico provizorični vladi. Odbor sestoji iz 2500 mož.

Nadalje je odbor določil, da se ne sme dva dni vršiti noben shod ter da ne smejo vojaki oboroženi zapuščati vojašnice.

V najkrajšem času bo duma sklicana k posebnemu zasedanju. To bo prva seja ruske dume za časa revolucije.

Odbor je izdal posebno proklamacijo, v kateri pravi med drugim tudi sledeče:

Izvrševalni odbor je za to, da se sklene prejkomogoče mir, ki bo blagodejno uplival na vse. Po našem mnenju zamore biti uspešen mir le tedaj, če ne bo nobena država zahtevala zase osvojenega ozemlja in če se bo vsaka bojujoča se dežela odpovedala vojni odškodnini.

Narodi bojujočih se dežel bodo z lahkoto premagali odpor vlad ter vlado prisilili, da bodo začele z mirovnimi pogajanji.

Naše načelo in naš program je:

Nobene aneksije in nikake vojne odškodnine.

Odbor je že vsaj deloma dosegel svoj cilj. Vlada je namreč na zadnjo noto zaveznikov sledeče izjavila:

Vlada smatra za svojo dolžnosst in pravico izjaviti, da ne hrepeni po nadvladi, da noče vladati nobenemu tujemu narodu ter da noče nobenega tujega ozemlja.

Mir se zamore doseči le na način, če se omeji oboroževanje in če se vstanovi mednarodno razsodišče.

Po dva dni trajajočih nemirih se je provizorični vladi posrečilo ustanoviti svoje stališče.

Tudi mnenje prebivalstva se je precej izpremenlo: Zdaj ljudstvo veliko bolj trezno presoja kot je presojalo par dni prej.

V četrtek so se vršile po mestu velike demonstracije. Pred poslopjem, kjer je zboroval odbor delavske in vojaške stranke, se je zbralo kakih 25,000 oseb.

Izstreljeno je bilo par strelov in nekaj oseb je bilo ranjenih.

Ljudstvo je odločno nastopilo proti vsakemu, ki je hotel govoriti za zadeve, ki bi škodovale obrambi dežele. Radikalnemu socjalistu Leninu niso pustili govoriti.

Vsi govorniki, ki so nastopili, se strinjajo v tem, da vladi nikakr ne sme biti dovoljeno sklepati s tujimi vladami tajnih pogodb.

O vseh teh načrtih mora biti najprej poučen ruski narod in šele narod naj odloči, če naj se jih prične vresničevati ali ne.

Zelo značilen govor je imel ruski socjalni demokrat Stankovič Med drugim je rekel tudi sledeče:

Potrebno je mobilizirati vse moči demokracije, ker se prav lahko zgodi, da bomo ogroženi od zunanjega sveta. Mi ne bomo nikomur izven Rusije in v okrilju ruskih mej dopustili, da bi nam prepisoval kakšno stališče moramo zavzeti

Nek drugi socjalist je rekel:

Sedanja situacija je veliko bolj resna, kot je bila za časa strmoglavljenja starega režima.

Star zvon odkrit.

Ko so v Yuma Ariz., kopali vodnjak na farmi, so naleteli pri kopanju na star zvon iz bakra, o katerem sodijo, da so ga sem pripeljali iz Španije pred dve sto leti. Zvon tehta okoli 200 funtov in našli so ga več čevljev pod zemljo.

Neki star Mehikanec pripoveduje da je bil zvon lastnina misijonske postaje, ki so jo Indijanci razdejali v letu 1781.

Velika stavka v Budimpešti.

Kodanj, Dansko, 6. maja. — Ker je grof Tisza zavrnil delavsko zahtevo, da se uvedejo reforme, so nastali veliki nemiri.

Kakor se je izvedelo, so delavci pustili v sredo delo v vseh budimpeštanskih tovarnah. Na nekem shodu so delavci sprejeli resolucijo, v kateri zahtevajo volilno reformo. Ako se odgovor zakasni, ali pa če bo nepovoljen, so delavci pripravljeni s splošno stavko prisiliti vlado, da izpolni zahteve.

COPYRIGHT HARRIS & EWING, WASH.

SENOR RIANO,
Spanish Minister to United States.

Riano, španski posl. v Zdr. državah

Slovanski shod.

Včeraj se je zbralo v Carnegie Hall v New Yorku nad pet tisoč Slovanov k skupnemu zborovanju. Med drugimi govorniki je nastopil tudi sin velikega ruskega pisatelja Leona N. Tolstoja, grof Ilija Tolstoj.

Ko je posebni zastopnik ruske vlade, dr. B. Shatski, naznanil, da separatni mir ni mogoč, so nastale burne demonstracipe. Dr. Shatski je prejel od ruskega zunanjega ministra in predsednike dume zagotovilo, da ruska vlada ne bo nikdar sklenila separatnega miru, ne z Nemčijo, ne z Avstrijo. Rekel je da se notranje ruske razmere boljšajo z vsakim dnem.

Dudley Field Malone, pristaniški kolektor, je proslavljal slovanske delavce v Ameriki. Rekel je, da so Čehi v New Yorku mnogo pripomogli, da so se razkrili mnogi nemški zarotniki. Rekel je tudi, da oni, ki vživajo v mirnem času dobrote v deželi, se morajo v vojni tudi boriti za njo.

Navzočih je bilo 15 raznih slovanskih društev in več posameznikov. Tu smo videli Ruse, Poljake, Srbe, Hrvate, Slovence, Slovake itd. Sprejeta je bila resolucija, katero so poslali predsedniku Wilsonu. Pozivljali so mladeniče, da naj stopijo v ameriško armado.

Na zborovanju je bil tudi profesor J Dyneley Prince, ki predava o slovanskem petju na Columbia vseučilišču in profesor Mihael J. Pupin z istega vseučilišča. — Zborovanja se je vdeležil tudi Karol J Vopička, prejšnji ameriški poslanik za balkanske države.

Družinska drama.

Julius Newman in njegova žena v Beloit, Wis., sta se prepirala. — Posledica tega je bila, da sta začela streljati z revolverjem eden na drugega. Obležala sta oba mrtva Mož je star 32, žena pa 30 let. Zapuščata tri nedorastle otročiče. Prepir je nastal, ker je dala žena moža zapreti radi pretepanja.

Saluni zaprti v Minneapolis.

V Minneapolis so s 1. majem zaprli veliko število salunov. Prvi, katere zadene ta postava sklenjena v mestnem svetu, bodo oni, ki se nahajajo v bližini velikih mlinov in železniških postaj. Najbrže da se bode število zaprtih salunov še pomnožilo pozneje Za sedaj so prizadeti le oni deli mesta, kateri so najbolj nemirni.

Francosko bojišče.

London, Anglija, 6. maja. — Z briljantnimi bajonetnimi boji in z uničevalnim artilerijskim ogijem so Francozi danes potisnili Nemce nazaj na 20 milj dolgi fronti proti Laonu.

Nocoj so našteli 6100 vojnih jetnikov. V tem številu je bilo 150 častnikov, med temi več bataljonskih poveljnikov.

Samo en armadni kor je vjel 1800 nemških vojakov.

Ogenj težke artilerije je bil tako uničujoč, da je bil umičen skoro ves nemški bataljon, ki je napadal na Vauclereski planoti; ostalo je le nekaj vojakov, ki so zbežali proti svojim postojankam.

Francozi so prekoračili Hindenburgovo črto skoro za tri milje.

Francoske kolone so napredovale navzlic ljutim nemškim protinapadom

Nemško vojno vodstvo je vznemirjeno, ker vedno napredujoči Francozi ogrožajo glavno nemško bojno črto.

Nemci so poslali v prve vrste nebroj oklopnih avtomobilov.

V bajonetnih bojih so Francozi vjeli veliko število vojakov. Naval in ogenj francoskih čet je bil preveč za nemški odpor.

Nemci so napravili mnogo protinapadov v gostih oddelkih; Francozi so imeli skrite in dobro zavarovane kraje za strojne puške; kar ni bilo Nemcev ubitih, so bili vjeti. Tudi mnogo nemške artilerije pe padlo v francoske roke.

Francozi so prodirali naprej in so prišli med nemško topništvo, predno so mogli Nemci umakniti svoje topove.

Kakor so Nemci poslali goste oddelke infanterije v boj, tako so tudi koncentrirali svojo artilerijo.

Boji za Laon so bili najhujši v vsej sedanji vojni.

Judje dobe svojo državo.

Poročila naznanjajo, da so zavezniki se odločili, da dobe Judje svojo državo. Turkom nameravajo namreč odvzeti Palestino, ali nekdanjo "Sveto deželo", od koder so bili pregnani Judje in razpršeni po vsem svetu že v prvem stoletju po K. r.

Zavezniki nameravajo napraviti iz Male Azije in Mozopotamije mnogo novih držav, katerih nekatere bi bile pod ruskim pokroviteljstvom, nekatere pa pod angleškim ali francoskim. Združene države se baje strinjajo s tem načrtom.

Palestina je sedaj vsled turškega zanemarjenega gospodarstva opustošena ter biva tamkaj zelo malo Judov. Stalo bi ogromne svote denarja, predno bi se spravila dežela zopet v red.

Po vsem svetu imajo Judje že staro organizacijo 'Zion društvo', ki nabira prispevke že dolga leta z namenom, da naseli Juđe zopet v Paelstini ter jim ustanovi lastno državo.

Nemške kolonije.

Kodanj, Dansko, 6. maja. — Nek hamburški list poroča, da sta sklenili Anglija in Amerika tajno pogodbo, ki določa, da ne bo po vojni dovoljeno Nemčiji vstanavljati kolonij. Ljudstvo bo prisiljeno izseljevati se v angleške oziroma v ameriške zemlje.

POZOR!

Ker nam je od drugega natisa zaostalo kakih 300 Koledarjev, prodajemo sedaj po 15c. komad.

SLOVENIC PUBLISHING CO., 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Pošiljateljem denarja.

Kakor že znano, ne sprejemamo nič več denar za izplačila v Avstriji, Ogrski in Nemčiji.

Lahko pa vedno še izposljujemo izplačila vojnim ujetnikom in drugim v Rusiji, Italiji in Franciji, kakor tudi onim ljudem na Primorskem, kateri bivajo v krajih, ki so zasedeni po laški armadi.

Kadar pošljete denar, priložite tudi dopisnico ali pismo vojnega ujetnika ker nam s tem pomagate sestaviti pravilni naslov.

TVRDKA FRANK SAKSER,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)
Issued and published by the
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a Corporation.)
FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.
(Place of Business of the corporation and addresses of above officers)
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado	$3.00
Za pol leta	3.00
Za četrt leta	1.50
Za inozemstvo za celo leto	3.00
Za celo leto za mesto New York	5.00
Za pol leta za mesto New York	3.00
Za četrt leta za mesto New York	1.50

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $3.50.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagovoli pošiljati po — Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnji bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljatvam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.

Telefon: 4687 Cortlandt.

AMERICAN ASSOCIATION OF MEMBERSHIP LABEL

Po vojni.

Pridite sem in razmišljajmo skupaj.

Svetovna vojna se bliža svojemu koncu. Na potu se nahajajo dogodki, ki bodo končali vojno po vsej vrjetnosti še pred prvim novembrom. Če bodo podmorski čolni uspešni ali če bo sklenila Rusija mir ali padla v anarhijo in brezvladje, potem bo po vsej človeški razsodnosti Nemčija dobila to vojno. Če pa podmorski čolni ne bodo uspešni, —, če bo mogoče nadomestiti povzročeno razdejanje z novimi ladjami, katere se bo zgradilo do jeseni, — in če bo Rusija ostala na strani zaveznikov, urejena in močna potem bo po vsej človeški razsodnosti Anglija zmagovalka. Nemčija ne bi mogla preživeti še nadaljne zime stradanja, stoječa pred vojnim razočaranjem močne Rusije in neuspešnega vojevanja s podmorskimi čolni.

Še tekom vojne ali ob koncu nje bo Nemčija demokratizirana, oproščena. Postala bo ustavna monarhija. To pomeni, da bomo imeli v bodoče posla z nemškim narodom, ne pa z vladajočo kliko. To pa bi bila vlada, kateri bomo zaupali.

V času vojne se je treba pripravljati za mir. Kakšna bo naše razmerje in razmerje Anglije do te nove nemške vlade? Skrajni čas je misliti na te stvari.

Danes, — odkar je vrgla ruska revolucija Rusijo za generacije nazaj v notranji razvoj, — imamo tri velike svetovne ekspanzivne sile: Veliko Britanijo, Nemčijo in Združene države. Nobena postava, nobena pogodba bi ne mogla nam trem zabraniti ekspanzivnosti, razširjanja naše moči in upliva našega kapitla in naših izdelkov.

Svet je dosti prostran za nas vse.

Na zapadni zemeljski poluobli imajo Združene države neskončno polje delovanja. Naša ekspanzija ne bo najbrž dovedla do nikakih političnih izprememb, izvzemši glede Mehike. Tam bo treba nove vlade, močne, stalne in nam prijazne. Na drugih mestih bomo napredovali le s pomočjo trgovine in investiranja kapitala.

Velika Britanija ima v rokah cesarstvo, v katerem solnce nikdar ne zatone. To je ponosna dedščina in posest, velika prilika. Na gotovih poljih, v Afriki in gotovih delih severno od Indije ni še prišla Anglija do konca svojega razvoja. Na njeni poti ne sme biti nobene ovire.

Nemčija si je v tej vojni pridobila ekonomsko kraljestvo, ki se razteza od Severnega morja pa do Bospora. Dolga pot je, ki jo vodi do bogatih naravnih virov Male Azije, do zemljišč, petroleja, kovin in stavbinskega lesa. Tu je polstoletnega dela za njene možke, njene industrije in njen kapital. Tudi ona ne sme imeti nobene ovire, da se posluži te prilike za ekspanzijo.

Svet je dosti prostran za nas vse.

Prišel bo še dan, ko se bodo uresničile sanje Cecil Rhodes-a, sanje o anglosaški zvezi, ki bo vladala in civilizirala svet ter izsilila mir Noben dalekoviden človek ne sme zapreti svojega srca ali razuma tej ideji. Vse to je vredno omenitve, celo danes in v zvezi z našim sovražnikom.

Včasih se prigode neprilike, iz katerih se moremo izrezati lepo le tedaj, če smo nekoliko nori.

Razdelitev ruske zemlje.

V življenju nove Rusije je zemljiško vprašanje največje, če ne prve važnosti. Kako važen in resen je ta problem, je razvidno iz nastopa vojakov na fronti, ki zahtevajo od nove vlade, da se odpravi vse privatno lastovanje zemlje ter razdeli slednjo enakomerno med kmečko prebivalstvo

S tem problemom se peča sedaj kongres, na katerem so zastopane vse kmečke občine in organizacije in ki se je sestal dne 1. maja v Petrogradu. Od odločitve tega kongresa bo odvisen uspeh ali neuspeh velikega eksperimenta demokratizacije svete Rusije.

Rusija je predvsem poljedelska država. Od njenega prebivalstva 185,000,000 duš je celih 85 odstotkov direktno odvisnih od poljedelstva. Kmečka zveza hoče predvsem rešitev zemljškega vprašanja. Do kakih meja pa so zmožni iti ruski kmetje pri poskusih, da izsilijo uresničenje njih zahtev, je razvidno iz zadnjih poglavij ruske narodne zgodovine.

Ko se je leta 1905 sklicalo prvo Dumo, je 150,000,000 ruskih kmetov mislilo, da bo zemljiško vprašanje kmalu rešeno. Ko pa je car razpustil dumo, katero je oživotvoril sam, so se pobegni zastopniki naroda na skrivnem zbrali v Viborgu ter izdali kljubovalni manifest na avtokracijo. Pozivljali so narod naj nudi dejanski odpor davčnim iztirjevalcem in konskripcijskim častnikom.

Kmetje so se odzvali pozivu svojih zastopnikov. Odgovor je bila ena največjih agrarnih ustaj v moderni zgodovini Rusije. Cele vasi so se kot en mož napotila proti posestvom v bližini živečih plemenitašev in na tisoče domov se je požgalo do tal. Premično lastnino se je zaplenilo in razdelilo med posamezne kmete. Te napade se je pereče označilo kot "obiske Rdečega petelina".

Kmeči punti, zelo slični onim v Franciji za časa velike revolucije, so se razširili od enega konca Rusije do drugega. Značilno za razliko med slovanskim in latinskim temperamentom je dejstvo, da niso ruski kmetje vprizorili nikakih masakrov, dočim se je to pri Francozih redno dogajalo.

Gnev, ki je odpihoval kmečko ustajo leta 1905 je tudi sila, ki leži nad nu sedanjih zapletljajev. To je namreč posledica lakote.

Ko je Aleksander II. "Car oprostitelj" osvobodil ruske sužnje leta 1861, se je pričelo v knjigi ruske zgodovine poglavje, ki je obetalo biti zelo plonodosno. Izkušnje katere pa se je pozneje imelo, niso upravičile nad, ki so se porodile v srcih ruskih kmetov ob času, ko se je izdalo dotični manifest.

Kmete se je oprostilo le osebnega suženjstva. S podeljenjem osebne svobode pa se je večini kmetov naložilo druga bremena. Kmalu je postalo jasno, da je bil mužik pod starim režimom na boljšem kot pa pod novim.

Kot tlačan zemljiškega posestnika je bil mužik opravičen do kosa zemlje, kot se ga je smatralo za dosti velikega, da se zadosti njegovim potrebam Kot lastni gospodar pa ni imel mužik nobene take garancije. Poleg tega pa se je pogreznil že vsled dejstva samega, da je postal prost. Gospodarju je bilo treba plačati za svet, katerega je prepustil mužiku. Mužik je skozi celo polovico preteklega stoletja plačeval ta dolg.

Statistike glede lastovanja zemlje od strani mužikov iza leta 1861 kažejo, da se je v tem času obseg zemlje, nahajajoč se v posesti posamezne družine, stalno zmanjševal. Najmanjši kos zemlje, potreben za prehrano ene družine se je določilo leta 1861 na neka, več kot dvaintrideset akrov. Štirinajst let pozneje se je obseg te zemlje pri posameznih družin skrčil povprečno na 24 akrov. Leta 1900 je znašal le 17 akrov in od tega časa se je še vedno zmanjševal.

Ob vedno rastočem krčenju zemlje je moral mužik plačevati davke, ki so postajali neprestno večji. Računa se, da je ob izbruhu sedanje vojne oddajal mužik skoro polovico svojih dohodkov državi in bivšemu lastniku zemlje.

Vedno rastoča beda se kaže najbolj v stalnem zmanjšanju števila domače živine. Povprečni letni dohodek ruskega kmeta do pričetka vojne je znašal $52 v primeri z $200 francoskega in $170 nemškega kmeta.

Ministrski predsednik Stolipin je poskusil konstruktivno urediti zemljiško vprašanje. Sprejeto se je postavo, ki dovoljuje prodajo individualne zemljiške lastnine od strani kmečkih posestnikov zemlje.

Ta poskus reforme je imel posledice, ki so v številnih obzirih kaj neugodne. Zadalo se je občuten udarec staremu sistemu občinske lastnine, ki je vseboval principije socijalizma, postavljene v dejansko življenje. Na podlagi te postave je bilo mogoče bolj podjetnim lastnikom zemlje pridobiti si novih zemljišč.

Za maso naroda pa se je izkazal ta privilegij kot zelo škodljiv. Posledica je bila, da je padlo veliko prejšnjih lastnikov zemlje na stališče navadnih delavcev, odvisnih od gospodarja glede zaslužka za obdelovanje zemlje, ki je bila prej njih last.

Sedanje kmečko gibanje se tika principijev, na katerih sloni moderna družba, — principijev privatne lastnine. Kmečka zveza želi novo razdelitev zemlje. Kako velika je strast mase ruskega poljedelskega naroda za uresničenje tega cilja, je razvidno iz dezertacije številnih vojakov s fronte in njih poskusa dospeti v domačo vas ob pravem času, da bodo deležni zemlje, ki se jo bo razdelilo.

Ta splošna lakota po zemlji bo nudila največji problem, s katerim se bo moralo pečati narodno zastopstvo, ko se bo vzelo v roke vprašanje ekonomske reorganizacije Rusije po stoletjih zatiranja ni slabega gospodarstva.

Prva vrsta plemstva, — nekako 2000 oseb, — ima v svojih rokah nič manj kot 50,000,000 akrov ruske zemlje. V tem oziru je rusko plemstvo precej slično visoki angleški aristokraciji. Ti posestniki zemlje kontrolirajo cele distrikte in vladna znanstva ter drže v svojih rokah organizacije naroda. — Vsled tega je malo vrjetno, da bi ti privolili v katerikoli tak načrt razposestvovanja in razdelitve zemlje kot si jo želi mužik.

Odstavljenje hiše Romanov je bila lahka stvar v primeri s težkočami, ki se nudijo vsled kompliciranega, a izvanredno nujnega zemljiškega problema v Rusiji.

Razne zanimivosti

Preiskave, katere se je izvedlo v preteklem poletju na Islandiji so pokazale, da se nahaja tam veliko skladišč premoga — Komisija, ki je imela v roki to preiskavo, je dognala, da vsebujejo skladi v celem nekako 180,000,000 ton. Glede kakovosti se glasi, da je ta premog sličenm onemu iz Škotske, ki je posebno prikladen za domačo porabo in za proizvajanje električne sile

•

Dematna polja se je razkrilo v severozapadnem delu Cape Province v južni Afriki. Našlo se je več zelo dragocenih kamenov. Nekako tisoč posestnih pravic (claims) se je že določilo in več tisoč srečolovcev se že nahaja na teh demantnih poljih.

ŽELIM DOBITI

pravljice in pripovedke iz raznih krajev Kranjske, Primorske, Sp. Štajerske in Sp. Koroške, posebno kake zabavne za izpopolnitev izdaje, ki bo v kratkem izšla. Cenjene rojake rosim, da vselej navedo tudi kraj, od kjer je kaka taka šaljiva pripovedka.

Naslovite tako-le:

J. Lešar,
347 S. Queen St., Lancaster, Pa.

Poziv rojakom.

Farrell, Pa.

Po dolgi, hudi zimi je zopet napočila lepa in mila pomlad. Izginil je led in sneg in narava je vstala iz spanja. Vse obdeluje vrtove in v nekaj dneh bodo cvetice pokrivale grede. Vse je oživelo. Kaj pa Ti, rojak? Ali si že obdelal vrt in poravnal gredice? Ako si, tedaj si zadovoljen maneš roke in govoriš: "Vse sem obdelal, seme sem dal materi zemlji in vse že poganja." Raduješ se in hvališ Vsemogočnega ter ga prosiš blagoslova.

Vprašam Te pa, dragi brat, ki si že dovršil pomladansko delo, poglej v svojo družino ter se vprašaj, ali si že član slovenskega podpornega društva sv. Barbare, ali si član J. S. K. Jednote? Poglej, ako si že zavarovan pri tu omenjenih odganizacijah. Ako še nisi, hitro se potrudi ter pristopi pod naš prapor. Najbolje je, da pristopiš k našim slovenskim podpornim jednotam. Dragi rojak, morebiti bo enkrat prepozno, zato nikar ne odlašaj. Zemlji smo izročili seme, ki naj izraste in nam rodi, da bo nam v pomoč. Tudi Tebe hočemo pod okrilje JSKJ, ali pa v slov. podp. dr. sv. Barbare. Majnik je in vse raste ter nam obeta sad. Glej, da bodo tudi naša društva rastla in skrbi za svojo prihodnjost. Ako imaš ženo, pa še ni zavarovana, pregovori jo, da se zavaruje takoj; prihodnji mesec, kar pa Bog ne daj, bo morda že prepozno. Zavedna žena ne bo nikdar odlašala, temveč se bo takoj prvi mesec priglasila k društvu. Apeliram na vse tukajšnje Slovence, da pristopijo k našim društvom. Vstopnina je samo $1.

Žene in dekleta, le skupaj pod naš slavni prapor. Nudi se Vam najlepši, najboljši in najcenejši pristop. Pristopite k nam; nikar se ne vstrašite, kajti še nobene nismo pojedli, ampak preskrbimo ji v slučaju bolezni podporo in ob smrti trajen spomin. Nekatera mati si danes misli, da je zdrava in da ni potreba društva. Toda jutri je v hiši že bolezen. Tedaj se šele zaveda, da bi bilo društvo dobro in koristno. Ne zamudite tedaj pristopiti k društvu, lepo priliko imate.

Očetje in matere, ali so Vaši otroci že zavarovani? Vstopnina za otroke je le 60¢, mesečnina 10¢ in ako Vam otrok umrje, dobite po njem $75. Ne odlašajte in vpišite jih v podporna društva. Obdelali ste svoje vrtove in se nekoliko preskrbeli za prihodnjost. Preskrbite tudi svoje otroke in zavarujte jih pri društvih, da jih ne bo v slučaju potrebe trla beda in siromaštvo. Vabimo in kličemo Vas pod naš prapor. Pripeljite na prihodnjo sejo vsak po enega člana Vaše družine: mož ženo, mati otroke. Vedite, da so otroci prihodnjost naših organizacij.

Kolikor bolj bodete pošiljali svoje otroke v slovensko javnost, toliko bolj se bodo oklepali naših organizacij; spoštovali Vas bodo in ljubili svoj materni jezik ter bodo zvesti člani naših podpornih organizacij. Bratje, pripeljite svoje otroke k našim društvom, kajti z mladino nam je zagotovljen napredek.

Še enkrat pozivljam vse rojake in rojakinje, ki še niso člani naših društev, pristopite k nam vsi možje, žene, fantje in dekleta, pa tudi Vaše otroke hočemo imeti pod okriljem združenih društev sv. Barbare in JSKJ.

Ker sem že pri pisanju, naj povem še nekaj in bratje mi naj oproste.

30. maja je Decoration day, dan, ko po vseh Združenih državah kinčajo grobove v vojni padlih vojakov. Vsako leto smo praznovali ta dan s pohodom na pokopališče, ali pa z različnimi zabavami. Kaj bomo pa letos storili? Ali bomo rajali in plesali kakor druga leta? Ne, tega ne, ravno letos ne. Želim, da bi slovenska društva preložila svoje zabave na kak drug dan. Bilo bi sramotno ako bi se velili, ko bodo jokale ameriške matere, ko bodo nemške krogle morile ameriške junake, ki branijo naše imetje pred nemškim rabljem, Vilčetom. Ameriška zastava vihra pred četami in se ji klanjamo. Prisegamo nanjo in spolnovali bomo ameriške postave ter bomo prenašali isto breme kot ameriška mati, ki je dala svoje sinove domovini.

V torek 24. aprila je od tukaj odpotovalo k ameriški mornarici 150 mladih Slovakov. Na postaji je bila velika množica, ki je pozdravljala slovaške junake. Matičce so jokale za svojimi sinovi in deklice so jih obsipavale s cvetjem. Štirje streli so naznanjali, da odhajajo junaki branit svobodo republike.

Čast Tebi, slovanski trpin! Tudi o Tebi bo pisala zgodovina, da si tudi Ti branil novo domovino ter storil svojo dolžnost napram deželi, ki nas je sprejela kot brata in sina svobode.

Tudi mi Slovenci storimo svojo dolžnost s tem, da ne bomo rajali 30. maja, temveč naša srca naj mislijo na oni dan, ko je naša dežela slavila zmago in postala republika. Slavimo vrle junake, ki so dali življenje za pravično stvar.

Napočil bo dan, ko bo strt nemški militarizem. Takrat bo za nas najlepši dan, ko se bodo odprla vrata svobode tudi za nas Jugoslovane. Slovanska kri bo tekla tudi pod ameriškim praporjem, ali tekla bo za Ameriko in našo domovino. Pozdravljam ameriško zastavo kot simbol bratstva in enakosti. Sprejela si nas pod svoje okrilje, zato te ljubimo in se ti klanjamo. Od tebe pričakujemo, da nam odpreš vrata in pokažeš pot k svobodi.

Frank Kramar.

Dopis.

Collinwood-Cleveland

Spomlad je prišla s svojo bujno naravo; vse je oživelo, vse bolj prosto diha, odkar nam je mati narava odstranila belo mrzlo odejo, dasiravno imamo še sedaj nekoliko bolj mrzlo vreme.

Posebno mi Slovenci v Collinwoodu se veselimo tega, ker odkar nam je izginila odeja, smo izprevideli, da tudi mi hočemo živeti v slogi in bratstvu, da ni to vse res, kar se v javnosti o nas govori.

Dne 16. aprila je bil pomemben dan. Imeli smo namreč zborovanje za Narodni Dom. Tu bi bili lahko slišali razne govore delegatov, ki so pojasnjevali, kaj nam manjka. Veliko navdušenje je vladalo v celi dvorani med zastopniki društev, kakor tudi med poslušalci, ko se je razpravljalo o glavni točki. Tu se je videlo, da so društva vsa za to idejo in da nasprotujejo le zasebni faktorji, kateri ne sejejo, žanjejo pa vedno. Izvolili smo tudi nov odbor iz raznih društev iz južnoiztočne kakor tudi iz severozapadne strani; njegova naloga je delovati do prihodnje konvencije.

Apeliram na vse rojake in rojakinje, da se spominjajo prekoristne ideje, bodisi kjerkoli; posebno ob izletih na farme, kjer bodo nabavljeni nabiralniki za prostovoljne prispevke v prid Slovenskega Narodnega Doma v Collinwoodu. Vsak dar dobrodošel.

Frank Potočnik.

Hranilna vrednost kruha.

Farmerji krmijo svojo živino po urejenih pravilih ter vedo do najmanjšega odlomka centa, koliko jih stane produkcija enega kvarta mleka ali funta govejega in svinjskega mesa. Na isti način pa ni mogoče oceniti stroške za prehrano človeške družine, kajti vrednost produkta se ceni po zmožnosti konsumenta izvršiti kako delo in ne po teži, ki jo je pridobil konsument.

Potom številnih in skrbnih eksperimentov smo izvedeli, koliko hrane je treba, da ostane moški ali ženska pri zdravju in obenem sposoben ali sposobna za delo. Potom analize spoznavamo vrednost različnih produktov za prehrano in pri tem se nam predoči dosti presenečenj. Predvsem ozazimo veliko razliko v hranilni vrednosti različnih živil. Vidimo naprimer, da je krompir po 90 centov peck, — kar je do letos nezaslišana cena, — še vedno cenejši kot so jajca po 36 centov ducat.

Spoznavamo pa tudi hranilno vrednost mesa.

Govedina, in naj je še tako poceni, je najdražja, ker ima najmanj hranilne vrednosti. To pa raditega, ker vsebuje najmanj maščobe. Kar ji pa primanjkuje glede maščobe, pridobi vsled večje množine beljakovine.

Najbolj važna točka v tej oceni je velika hranilna vrednost kruha. Deset centov, katere se izda za kruh, bo kupilo 1500 kalorij energije celo pri sedanjih visokih cenah. To je nekako petkrat več, kot če se kupi za isti denar steak, in šestkrat več, če se kupi jajca.

Kruh je danes cenejši kot krompir ob normalnih cenah ter je obenem naše najbolj ceneno živilo. Poleg tega pa je tudi najbolj umerjeno izmed vseh živil, kar jih moremo mokupiti za katerokoli ceno. Z izjemo mleka je edino živilo, ki vsebuje beljaokvino, maščobo in ogljične hidrate v dobro mešanem razmerju.

Naj je moka poceni ali draga, kruh je skoro ob vsaki ceni cenena hrana v primeri z mesom. Nikakor se ne da zanikati dejstva, da je dobro rejen človek vedno ljubitelj dobrega kruha.

Skrbite za dojenčke!

Ta teden je narodni teden za dojenčke (National Bary Week) po celi deželi in vsaak mati, ki se hoče kaj naučiti, ima priliko pridobiti si potrebno znanje glede oskrbe in vzgoje otrok.

Posebni komiteji so priredili predavanja glede vzgoje in higijene otrok. Igrišča so prav posebno vpoštevali in brošure, tikajoče se primernega gojenja dece, so razširili v neštetih eksemplarjih po celi deželi.

Materijalno življenje otroka je popolnoma stvar navade. Ravnajte z detetom pravilno in imeli bodete popolno dete. Vsaka mati bi morala biti popolnoma informirana glede pravil prehranitve in spanja. Važno je tudi telesno negovanje deteta in primerno kopanje.

Pametna mati ne bo nikdar postala sužnja svojega otroka in dobro vzgojeno dete je pravo veselje v hiši. Nobenega vzroka ni, da bi bilo dete neprestano sitno. Če se to zgodi, je nekaj korenito napačnega pri njegovi vzgoji. Dete je ali bolno in v tem slučaju je treba takojšnje zdravniške pomoči, ali pa se ne postopa z njim na pravilen način.

Glavna stvar v življenju deteta je red ali sistem. Dete je treba redno hraniti in če kriči, kar je vedno znak kake nerednosti, je treba poiskati vzrok in ne zamotiti dete z drugimi stvarmi. Par ur spanja na odprtem zraku ob primernem vremenu je za dete naravnost življenska potreba. Možgan deteta se ne sme izpostavljati prevelikim naporom z neprestanim prigovarjanjem in zabavanjem.

Okolica deteta mora biti nad vse čista. Njegova postelja ali voziček morata biti vedno zamrežena, kajti statistika kaže, da zboli še enkrat več otrok v nesnažnih in muh polnih prostorih kot pa v čistih in prostih vsakega mrčesa.

Pametna mati bo sama dojila svoje dete.

Zapiski mesta New York kažejo, da se je nekako 85 odstotkov otrok, ki pomrjejo, vzgojilo s steklenico, mesto na maternih prsih

Mati dovršenega otroka pa ne sme omejiti svoje skrbi le na telesni blagor deteta. Isto pozornost mora tudi obračati na razvoj značaja. Vedeti mora, da se pričenja ta vzgoja že v zibelki in da je treba takoj vstaviti vse izbruhe temperamenta, samoglavja in sebičnosti. Življenje moža je v veliki meri odvisno od vzgoje, ki jo je dobil od matere v prvih letih njegovega življenja.

Ženske v železniški službi.

Pennsylvania železnica namerava zaposliti ženske pri uadniškem in če mogoče tudi pri drugem delu. Lehigh in New York Central železnici jih že sedaj preizkušata kot čistilke vozov. Večje število drugih železnic je napravilo poskuse z ženskimi delavci ali pa namerava kaj takega za čas vojne Boston Elevated železnica bo nastavila ženske sprevodnike, če bodo možki vpoklicani v prevelikem številu.

Ženske ne bodo v tem slučaju skušale dejanski voditi vlakov, niti se jih ne bo zaposlila razven na mesta prostovoljcev ali uslužbencev, katere se je vpoklicalo. Nadalje izginja vsak vzrok za vznemirjenje ob zatrdilu, da se jim ne bo skušalo plačevati manjše plače kot možkim za isto delo.

Na vsak način pa bo ostalo par industrijalnih vprašanj po vojni z ozirom na ta predmet. V evropskih deželah, ki so zapletene v boj, je zavzelo delo žensk različne oblike in skoro gotovo je, da bo veliko žensk po končani vojni obdržalo mesta, ki so jih zavzele tekom vojne. V Nemčiji, kjer ceni Naumann število v bojih padlih na 1,300,000 nevštevši bolne in pohabljene in kjer je bilo pred vojno že itak 2,000,000 več žensk kot možkih, bodo morale nekatere ženske nadaljevati z delom možkih, ker slednjih sploh ne bo na razpolago.

Naš delavski problem po vojni najbrž ne bo tako oster, vendar pa se mu ne bodo mogli izogniti. V okom pa se mu bo lažje prišlo, če bodo smatrale družbe delo žensk kot pomožno in za slučaj potrebe in ne za ekonomsko ali varčevalno odredbo.

Železniški izvedenci gredo v Rusijo.

Washington, D. C., 3. maja. — V kratkem bo odšla iz Amerike komisija železniških izvedencev, posebno inženirjev, v Rusijo, da tam povečajo železniško obratovanje.

Rusiji zelo primanjkuje železnic, kar otežuje vojne operacije proti Nemčiji.

Je varstveno zabranjeno.

NIKDO NE SME RABITI IMENA

PEDISIN je varstveno zabranjen in nihče drugi razen nas ne more rabiti imena. To je način, s katerim čuvamo dobrobit onih, ki rabijo Pedisin krepitelj in činitelj nog. Pedisin je izključno zdravilo za noge. Ne da, da bi se noge utrudile, potile, pekle in tudi ne pusti, da bi rastli odtisi, kurja očesa in žulji. Zadnje poletje je bilo prodanih nad miljon škatelj. Velika škatlja zadostuje za družino več mesecev za $1.00.

GROWN PHARMACY
2812 E. 79th St.,
E. CLEVELAND, OHIO.

Kje je kmet?

Listnica uredništva.

A. P., Butte, Mont. — Strankarskih dopisov ne priobčamo. Pišite kaj stvarnega, pa bomo priobčili. Strankarstvo pustimo v miru.

KRISTUS.

Krasne premikajoče slike o življenju Kristovem, ki so bile prirejene v Sveti deželi. Zdaj se kažejo v Rimu, Parizu in Madridu, kjer je bilo že nad 1000 predstav. Potrjene so od vodstva katoliške cerkve v Rimu in New Yorku. Posebno dobra godba Orkester, izbrana iz Metropolitan Opera House in Philharmonic Symphony.

CRITERION THEATRE,
Broadway & 44. St., New York.
Dvakrat na dan, vštevši ob nedeljah. 2.20 popoldne, 8.20 zvečer.
Matinee: 25¢ do $1.00.
Zvečer: 50¢ do $2.00.
(7—5 v d)

POTREBUJE SE

gozdarjo za Charcoal Iron Co. of America v državi Michigan. Za pojasnila obrnite se na:
Matth. Kerne,
P. O. Box 3, McMillan, Mich.
(7-12—5)

ODDA SE

lepo stanovanje, apartment, dve sobi, brez otrok, vse najnovejše ugodnosti, elektrika. Vprašajte v pisarni Norbert Landau, ali pa pri Janitor, 403 5. ulica, blizu 1. Ave., New York. (3-9—5)

IŠČE SE MOŽE

za delati v usnjarni. Dobra plača, stalno delo.
C. Moensch Sons Company,
(13—4 v d) Gowanda, N. Y.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minn.

sedež v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.
Glavni tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Glavni blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik N. S.: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSEPH V. GRAHEK, 843 East Ohio Street, Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue "M", So. Chicago, Ill.
JOHN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GEO. J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
JOHN RUPNIK, Box 24, S. R., Delmont, Pa.

GOSPODARSKI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 483 Mesaba Ave., Duluth, Minn.
MAT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDRUŽEVALNI ODBOR:

RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK SKRABEC, Stk. Yds. Station RFD. Box 17, Denver, Colo.
FRANK KOCHEVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode ozíralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

'Posojilo za svobodo'.

Državni zakladničar je te dni razpisal prostovoljno posojilo v znsku **dveh tisoč milijonov dolarjev**, obresti so določene na tri in pol od sto.

To je največja ponudba, kar jo je kedaj ponudila vla da Združenih držav. Prepričana je, da bo to posojilo častno podpisano. Bondi so izdelani za oddajo s prvim julijem. Sedanji načrt je, da se jih izda po serijah po $20.

Včeraj je prišlo v državni zaklad v eni uri podpisov za miljon dolarjev. Skoro vsaka banka bo sprejela in podpisala te bonde brez komišna.

S tem se bo na izrazit način pokazalo zaupanje državljanov v ameriški narod.

Da so ti bondi v resnici tudi dobri, nam spričuje, da jih izda najbogatejša dežela na svetu.

Rojaki, kateri imajo mrtev denar, bodisi v žepu, ali kje drugje shranjen brez obresti, store dobro, da si nabavijo take bonde.

Enako dobro bi storila naša podporna društva, da iz rezervnega sklada kupijo take bonde, posebno, ako prevdarimo, da marsikaka banka plača le po tri odstotke od sto, ker pri tisoč dolarjev dobe $5 več obresti od teh bondov. —

Tri in pol odstotno vladno posojilo je zelo velika privlačna sila, kajti v tem je popolna in absolutna varnost in nosi obresti, kakoršnih ne nudi marsikatera banka. Ti bondi pa bodo lahko zvišani, kar se tiče obresti, ako bi bila vlada prisiljena kdaj pozneje plačati za nje več denarja. Poleg tega pa so ti bondi oproščeni dohodninskega davka.

Priporoča se vsem, da podpisujejo te bonde, ker je v njih dobiček. Toda ameriški narod je poklican k važnejšim dolžnostim. Prvič v zgodovini je Amerika zapletena v svetovno vojno. Nismo pričeli z vojno iz pohlepa in nepremišljeno; zavedamo se resnega položaja.

Dalje nas pa vse tudi veže patrijotična dolžnost do te dežele, kjer živimo, da jo podpiramo v teh časih, vsaj na ta način, da kupimo te bonde.

Oči celega sveta so obrnjene na nas in nas bodo posnemali. Prvi korak je, da se nabere — denar.

V tem cilju, ki je naš narodni ponos, mora biti narod edin in požrtvovalen. To prvo posojilo mora biti podpisano in upamo, da tudi bo.

Te bonde prodaja vsaka banka v Združenih državah in tudi ekspresne družbe.

Ako pa ima kak naš rojak predaleč do kake banke ali ekspresne družbe, mu te bonde izposluje brez stroškov tudi tvrdka Frank Sakser, 82 Cortlandt St., New York, N. Y. Mr. Frank Sakser jih je sam kupil za $10,000.

Ako kdo želi kako pojasnilo, naj se obrne nanj ali na kako bližnjo banko ali ekspresno družbo.

Majhne zanimivosti.

V Trapezuntu, v Armeniji, enem izmed mest, ki so jih zavzeli Rusi pri svojem prodiranju v Turčijo je pričel izhajati pred kratkim ruski časopis.

*

Ravnokar so dokončali enega najdaljših mostov na svetu, namreč železniški most preko Amur reke pri Kabarovsku v Sibiriji. — Zgrajenje tega mostu je trajalo pet let in stroški so znašali nad $9,000,000.

Most je dolg 7593 čevljev. Dovršenje tega mostu znači dovršenje Amur železnice iz Kuenga v Kabarovsk.

Za belgijske otroke.

Worcester, Mass., 4. maja. — Meščani so na neki seji sklenili, da bodo eno leto podpirali 1055 belgijskih otrok.

Brazilski poslanik zadržan.

London, Anglija, 4. maja. — Brazilskesga poslanika katerega so že pred več dnevi pričakovali v Švici, je nemška vlada pridržala na nemški meji.

Rodbinska sreča.

L. N. Tolstoj.

(Nadaljvanje).

— Zakaj?

— Zakaj? Ti torej misliš, da ti res v ničemer ne morem pomagati?...

— Jaz, da to mislim? — rekel je, odloživši pero. — Mislim nasprotno, da ne morem živeti brez tebe. V vsem, v vsem mi ne le pomagaš, marveč delaš vse sama. Glej — prav si pogodila, — nadaljeval je smeje. — Verjemi mi da živim le s teboj in za tebe... Življenje mi je milo samo za to ker si ti pri meni, ker si...

— Da, da, vem, da sem le ljubko otroče, katero je treba udobrovoljiti, — odgovorila sem s takšnim glasom, da me je kar začujeno pogledal. — Jaz nočem miru... Zadosti mi je in še preveč da si ti tako nemiren, — dodala sem.

— Ej, tako pa slušaj, — posegel mi je urno v besedo, kakor bi se bil bal, da še kaj več ne porečem. — Pa kako bi bila ti sodila o tej stvari?

— Sedaj nočem o tem ni slišati, — odvrnila sem, če tudi sem želela govoriti o tej stvari ž njim A prijetno mi je tudi bilo rušiti njegov mir. — Nočem samo igra je živeti, jaz hočem istinito živeti, — rekla sem. — hočem živeti kakor ti.

Na njegovem licu, ki je urno in živo izražalo vse, pojavila se je žalost in napeta pozornost.

— Hočem živeti enako kakor ti, ti.....

Dalje nisem mogla govoriti. — Nekakšna žalost, globoka žalost pokazala se je na njegovem licu

Umolknil je za kratko.

— Ali mar ne živiš enako z menoj? — rekel je. — Vem, da skrbi vedno stiskajo naše misli; živel sem in spoznal to. Ker te ljubim, zato si ne morem želeti, da bi te ne ohranil pred temi neprijetnostmi. Moje življenje je ljubezen do tebe, nu, ne brani tudi ti meni živeti.

— Le ti vedno pravo trdiš! — rekla sem rezko, ne da bi ga bila pogledala.

Mrzelo mi je, da je v njegovej duši zopet vse jasno in mirno, v tem ko je v mojej tlela jeza in čustvo, podobno kesu.

— Marica, kaj ti je? — povprašal me je. — Ne gre se tu za to, kateri izmed naju ima prav marveč le za to, kaj imaš proti meni?... Ne odgovarjaj mi brž premisli vso stvar, pa mi povej vse, kar misliš. Nezadovoljna s z menoj in gotovo ne brez vzroka; toda povej mi, da bom razumel, kaj sem zakrivil.

Kaj sem mu mogla reči?..

Duše svoje mu nisem mogla odkriti. Še bolj pa me je dražilo da sem se zopet pokazala kakor dete pred njim, da nisem mogla nič misliti, ali učiniti, česar bi on ne opazil.

— Nimam nič proti tebi, — rekla sem. — Skratka, meni je samo dolgčas in želela bi, da bi tega ne bilo; ti pa praviš, da mora tako biti in naravno imaš zopet ti prav.

Pri tih besedah sem ga pogledala. Dosegla sem svoj smoter zginil je njegov pokoj, strah in bolest brala se mu je na obličji

— Marica, — izpregovoril je s tihim, otožnim glasom, — kar sedaj počneš, to ni šala. V tem trenutku se odločuje najina osoda. Prosim te, da bi mi nič ne odgovarjala ter me samo poslušala. Zakaj me mučiš tako?

Ali prestrigla sem mu besedo.

— Že vem, da boš imel ti prav. Rajše ne govori; prav imaš, — rekla sem tako hladno, kakor b' tega ne izpregovorila jaz, marveč nekakšen zlobni duh.

— Ko bi ti vedela, kaj delaš! — rekel je s tresočim glasom.

Razjokala sem se in bilo mi je ložje. Vsedel je poleg mene in — molčal. Bilo mi ga je žal, a sramovala in kesala sem se čez to kar sem storila.

Nisem se upala ozreti. Zdelo se mi je, da me mora v tem trenutku gledati strogo, kajti kako bi me ne razumel?

Ogledala sem se: miren, nežen kakor odpuščanja proseč njegov pogled bil je uprt na-me.

Prejela sem ga za roko in rekla:

— Odpusti, sama ne vem, kaj govorim!

— Da, ali jaz vem, kaj si govorila, in govorila si resnico.

— Kaj? — povprašala sem ga naglo.

— Da, morava iti v Petrograd, — odvrnil je. — Tukaj nimava sedaj kaj več delati.

— Kakor ti je ljubo, — dejala sem.

On me je objel in poljubil.

— Odpusti mi, — rekel je. — Jaz sem ti se bil zameril.

Tega večera sem mu prav dolgo igrala in on je hodil po sobi, nekaj šepetajoč. Imel je navado šepetati in povprašala sem ga večkrat, kaj šepeta, na kar je vsikdar, zamislivši se, odgovoril ravno to, kar je šepetal: po največ pesmi in časih tudi kakšen velik nezmisel, ali kaj takega, po čem sem spoznala položaj njegove duše.

— Kaj šepečeš sedaj? — povprašala sem ga.

Vstavil se je, zamislil se in ponovil dva stiha iz Lermontova:

Glej, bedak si burje išče,
Kot bi v burji našel mir!

— Ne, on je kaj več, nego človek, ve vse! — pomislila sem. — Kako bi ga ne ljubila?

Vstala sem, prijela ga za roko ter sprehajala se ž njim po sobi.

— Je li tako? — povprašal me je in me pogledal z nasmehom.

— Da, — odgovorila sem šepetaje, in nekakšna veselost prevzela je naju oba. Oči so se nama smijale, in delala sva vedno širše korake ter stopala vedno bolj po prstih. S takšnimi koraki šla sva skozi sobe, tako da se je Gregorij prav jezil in mati čudila, ki je baš takrat igrala v dvorani "pasijanso". V dvorani sva se ustavila, pogledala drug druzega in nasmijala se.

Čez štirinajst dni pa sva bila že v Petrogradu.

II.

Najino potovanje v Petrograd, osemdnevno prebivanje v Moskvi, najino obiskovanje najinih sorodnikov, prirejanje novega stanovanja, novo mesto, novi kraji in ljudje, vse to je prešlo kakor sen. Vse je bilo tako različno, novo in veselo, vse tako jasno, osvetljeno z njegovo navzočnostjo, z njegovo ljubeznijo, da se mi je tiho vaško življenje dozdevalo kot nekaj starega in ničevnega.

Na moje veliko začujenje vsprejemali so me vsi namesto s svetsko ošabnostjo in hladnostjo katero sem pričakovala od mestnih ljudi, z ljubeznijo in tako odkritim veseljem, da se mi je zdelo, kakor bi bili vsi čakali name Našla sem zatem tudi na svojo iznenadbo v posvetnih, da v najodličnejših krogih, mnogo znancev svojega moža, o katerih mi nikdar poprej omenil ni. Čestokrat mi je bilo tudi čudno in neprijetno slišati od njega stroge obsodbe o nekaterih teh ljudi, kateri so se mi videli tako dobri Nisem mogla razumeti, zakaj se je proti njim obnašal tako hladno in skušal izogniti se mnogim znancem, ki so vender bili meni tako po godu.

Zdelo se mi je, kolikor več dobrih ljudi kdo ima, tolikanj bolje je zanj — in tukaj so vender bili vsi dobri.

— Čuj me, da ti povem, kako bodeva živela, — rekel mi je malo časa pred najinim odhodom — Tukaj sva bogatina, nekaka mala Kreza, ali tam bodeva prava siromaka in zato smeva v mestu ostati le do Velike noči, ne smeva dosti zahajati med gospodo, da ne prideva v denarne zadrege, jaz bi tebi na ljubo ne hotel...

— Čemu nama ta velika gospoda? Hodila bodeva samo v gledišče, obiskavala sorodnike svoje zahajala v opero in poslušala dobro godbo ter se še pred Veliko nočjo vrnila na deželo.

Pa jedva sva prišla v Petrograd, bili so že pozabljeni vsi načrti. Začutila sem se naenkrat v tako novem in srečnem svetu, prevzelo me je toliko radosti, zanimalo me tolikanj mičnosti, da sem se h krati, nevedoma odrekla vsej svojej minulosti in vsem dobrim sklepom.

— To vse bila je samo šala; — življenje se je stoprav sedaj začelo za-me — tukaj je še le pravo življenje; in kaj vse še pride? — mislila sem.

Nemir in dolg čas ki sta me mučila na deželi, zginola sta h krati popolnoma, kakor po čaru. Moja ljubezen do moža postala je mirnejša, sedaj nisem nikdar pomislila na to, da bi me ljubil — menj, kot poprej. Da, ni dvomiti nisem mogla o njegovej ljubezni, kajti vsaka moja misel bila je njegova misel, vsakeršno čustvo bilo mu je odkrito in vsaka moja želja bila mi je na hip izpolnjena.

Njegov mir je tukaj zginil in ni me dražil več. Pri tem sem tudi čutila, da me tukaj ne ljubi samo, marveč me tudi občuduje. Pohvalil me je često po obisku, po novem znanji ali družbi pri nas, ko sem se poprej v srci strahu tresla, da bi česa ne storila napak in sem spolnovala dolžnosti gospodinje, rekoč:

— Lepo, golobica moja, izvrstno! Le ne sramuj se! V resnici izvrstno!

In veselila me je njegova pohvala.

Kmalo po najinem prihodu v Petrograd pisal je materi pismo, pa je pozval tudi mene, naj tudi jaz dodam kaj, pa mi vender ni dovolil, da bi prečitala, kaj je pisal. Jaz naravno nisem hotela odjenjati in čitala sem list.

V istem je stalo med drugim:

"Vi bi Marico komaj poznali; poznam jo jedva jaz. — Od koder neki jemlje svojo mičnost, samosvest, gibčnost in ljubkost? In vse izvršuje tako prosto, milo in dobrodušno. Vsi so nje veseli in sam se ji ne morem načuditi dovolj; ko bi bilo mogoče, ljubil bi njo še bolj, nego kedaj poprej."

— Ej takšna sem torej! — mislila sem si. Bilo mi je tako prijetno in zdelo se mi je, da ga še bolj ljubim. Moj vspeh pri vseh najinih znancih bil je za-me popolnoma nepričakovan.

Govorilo se je, da sem se tukaj posebno prikupila ujcu, tam pa zopet teti. Nekdo mi je celo zagotavljal, da če le samo hočem, da postanem "najbolj občudovana žena" v društvi.

Posebno sestrični mojega moža, kneginji D., ne baš mladi gospe "visokih krogov", priljubila sem se močno in povedala mi je tolikanj laskavostij, da se mi je kar v glavi vrtelo. Ko me je prvič povabila, naj bi ž njo šla na ples in je prosila mojega moža dovoljenja, obrnil se je k meni in me z jedva vidljivim, pomenljivim nasmehom povprašal, če hočem iti. Prikimala sem z glavo v znamenje, da hočem ter začutila, da sem zardela.

— Kakor kaka grešnica prikimuješ k temu, kar ti je po godu, — dejal je, dobrohotno smejoč se.

— Vsaj si mi pravil, da nama ni možno zahajati v družbe in da tega ne maraš, — odgovorila sem z nasmehom in s prosečim pogledom.

— Če le želiš, pa greva, — rekel je.

— Res, bolje storiva, če ne ideva...

— Ali ti bi vender rada šla?.. Je li? — povprašal je vnovič.

Jaz sem obmolčala.

— Družbe same ob sebi še niso nikakeršna velika nesreča, — nadaljeval je, — zločeste in odurne so le neizpolnjive posvetne želje in težnje. Nujno potrebno je, da greva in pojdeva tudi, — rekel je odločno.

— Da ti resnico povem, — priznala sem, — ničesar na svetu si nisem tako želela, kakor ta ples.

Šla sva in veselje, ki mi ga je pripravil tam, presezalo je vse moje pričakovanje. Dozdevalo se mi je na plesu še več nego kedaj poprej, da sem središče, okolo katerega se vse vrti; da je le zaradi mene razsvetljena ta velika dvorana in da se je zaradi mene zbralo tolikanj po meni navdušenih ljudi. Bilo mi je, kakor bi mi vsi — bodi lasopletilka ali sobarica, bodi plesalec ali starec — trdili ali mi dajali znamenje da me čislajo in spoštujejo. Splošna sodba, ki se je izrekla na tej veselici o meni in katero mi je naznanila sestrična, bila je ta, da nisem nimalo podobna drugim ženskam da tiči v meni kaj posebnega, priprostega in dražestnega. Ta obsodba ugajala mi je tako, da sem odkrito rekla možu, kako rada bi še obiskala letošnjo zimo dva ali tri takšne plese, — da bi se jih do dobrega nasitila, — kakor sem trdila nekoliko v protislovji s svojim prepričanjem. Mož je rad privolil ter me spočetka spremljal z očitnim veseljem, radovaje se mojega vspeha, in kakor se je zdelo, popolnoma pozabil, ali odrekel se temu, kar je pravil poprej.

Pozneje pa se je jel očividno dolgočasiti, bilo je videti, da se mu je gnjusilo najino sedanje življenje. Ali jaz nisem marala za to in ako sem tudi časih opazila resnoben soprogov zvedavo na me uprt pogled, nisem razumela njegovega pomena. Bila sem tako opojena s to — kakor se mi je videlo — naglo vzbujeno ljubeznijo vseh tujih ljudi do mene, s tem finim obližjem, odlikovanjem, novostmi in zabavami, katere sem uživala sedaj prvič.

Tukaj je naenkrat zginola njegova nravna moč in njegov vpliv, katera sta me težila; bilo mi je tako prijetno v tem šumečem svetu biti njemu enaki, da, stati celo nad njim in ga za to ljubiti še bolj in samostalneje nego poprej; — bilo mi je tako prijetno, da nisem mogla razumeti, kaj neljubega bi mogel vgledati za-me v tem mestnem življenji. Okušala sem nov cut ponosa in zadoščenja, ko so se pri mojem vstopu na veselico oči vseh obračale na me in me je on, kakor bi se bil sramoval pred to množico, namesto da bi se bil predstavil kot moj soprog, urno zapustil in se zgubil kje med tolpo.

— Počakaj, — mislila sem si često, zroča na konec dvorane, da bi ga ugledala kako se osamljen dolgočasi, — počakaj, da prideva domov, pa boš pojmil in razvidel, komu na ljubo sem [illegible] biti tako krasna in nališpana [illegible] koga čestim izmed vseh teh, ki me obdajajo nocojšni večer.

Mislila sem trdno, da so me moji uspehi veselili samo zaradi tega, da bi jih mogla žrtvovati njemu. Edino to moglo bi mi po mojej sodbi biti nevarno v mojem seadnjem življenji, da bi kateri sedanjih mojih znancev vzbudil ljubosumnost mojega moža; ali on mi je zaupal tako trdno, zdel se mi je tako miren in prostodušen, da so se mi videli vsi ti mladi ljudje, v primeri ž njim, pravi ničemniki in da nama torej taka nevarnost po mojem mnenji nikakor ni pretila.

Ali navzlic temu mi je pozornost tolikanj ljudi narejala veselje laskala mojemu samoljubju ter mi vzbujala misel, da je v mojej ljubezni nekaka zasluga za moža, ki me je delala v mojem ravnanji nasproti njemu še samosvetnejšo in nekako malomarnejšo.

— Nocoj sem videla, kako živo si se pogovarjal z I., — dejala sem nekoč, ko sva se vrnila z veselice, pogrozila mu s prstom ter mu imenovala neko znano Petrograjsko gospo, s katero je govoril ta večer.

Rekla sem to, da bi ga nekoliko oživela, kajti bil je nenavadno molčeč in zamišljen

— Ej, zakaj tako govoriš? In ti govoriš to, Marica? — mrmral je skozi zobe, ali nagrbančeno čelo je pričalo, da ga teži nekakšna bol. — Kaj tacega nama nikakor ne pristuje. Pusti to drugim; te lažnjive sumnje morejo uničiti najine dobre razmere in vendar upam, da se nama zopet vrnejo.

Jaz sem zardela in umolknila.

— Se-li vrnejo, Marica? Kaj ti praviš? — povprašal je nežno.

— Najina odkritosrčnost še ni skažena in se tudi ne skazi, — odvrnila sem in mislila sem tudi v resnici tako.

— Daj Bog! — vzdihnil je on; — sicer pa je tudi skrajni čas, da se vrneva na deželo.

Bilo je prvikrat, da je tako govoril z mano; sicer pa se mi je zdelo, da živi ravno tako prijetno, kakor jaz, in bila sem nenavadno dobre volje.

— Ako se le časih dolgočasi, — dejala sem sama pri sebi, — kaj za to, saj sem se tudi jaz dolgočasila na deželi njemu na ljubo; ako so se najine razmere nekoliko spremenile, vsaj se zopet povrnejo kakor hitro bodeva po leti sama s Tatjano Šimonovno v našem Nikoljskem domu.

(Dalje prihodnjič.)

Zdravje moč in krepost.

ZASTONJ

Zdravniška knjižica Kažipot k zdravju.

Ta knjižica pove enostavno, kako se nekatere bolezni, kakor je **sifilis** ali **zastrupljenje krvi, mozolji, kožne bolezni, stare rane, kapavica, živčna slabost, moška onemoglost, semenotok, mehurne in ledvične teškoče, nalezljive** in druge moške ter ženske bolezni na spolno-urinarnih organih, vspešno zdravijo **privatno doma** in z **majhnimi stroški.**

Pove tudi o našem vspešnem zdravljenju drugih bolezni, kakor so **nerednosti želodca** in **jeter, žolčnica, zapeka, zlata žila, revmatizem, katar, naduha** in slične teškoče.

ALI TRPITE

na katerem izmed sledečih simptomov: bolečine v križu, bolečine v zgibih, glavobol, izguba apetita, kisloba v želodcu, povračanje hrane, bljuvanje, žolčno riganje, nečist jezik, smrdeča sapa, izguba spanja, slabe sanje, slabost in nagla razburjenost, nervoznost in razdraženost, onemoglost ob jutrih, črni kolobarji pod očmi, sramežljivost in izogibanje družbe, nemarnost, bojazen in srčna tuga? — Ti simptomi so znamenje, da vaš telesni sistem ni v redu in da potrebujete zdravniških nasvetov in pomoči.

Naša **brezplačna knjižica** vam pove dejstva glede teh simptomov in teškoč; pove vam tudi o našem zdravljenju, ki pomaga moškim do **zdravja, moči** in **svežosti, da so zopet možje.** Zaloga znanosti je in vsebuje nasvete in podatke, katere bi moral znati vsak moški in vsaka ženska, posebno pa tisti, ki se nameravajo ženiti. Iz nje lahko spoznate vzroke svojega trpljenja in kako bi se vaše teškoče obvladale. Čitajte to knjižico, **kažipot k zdravju**, in okoristite se z njo.

Pošljite ta kupon še danes.

DR. J. RUSSELL PRICE CO., S 1000 Madison & Clinton Sts., Chicago, Ill.

Cenjeni doktorji:—Pošljite mi takoj vašo zdravniško knjižico popolnoma zastonj in poštnine prosto.

Ime .....

Stev. in ulica ali Box No. .....

Mesto ..... Država .....

REŠIMO SLOVENSKI NAROD LAKOTE!

NAZNANILO.

Cenjenim rojakom v Wisconsinu naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. Janko Pleško, [illegible] ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. — Upati je, da mu bodo ali rojaki v vseh ozirih na roko.

Uredništvo.

SLOVENSKO

podp. društvo sveto Barbaru

ZA SEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: F. S. TAUCHER, 674 Ahsay Ave., Rock Springs, Wyo.
Podpredsednik: JAKOB DOLENC, box 181, Broughton, Pa.
Tajnik: FRANK PAVLOVČIČ, box 647, Forest City, Pa.
Pomožni tajnik: AVGUST GOSTIŠA, box 310, Forest City, Pa.
Blagajnik: JOSIP MARINČIČ, 5805 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pomožni blagajnik: ANT. HOCHEVAR, RFD. No. 2, box 111½, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nads. odbora: JOSIP PETERNEL, box 95, Willock, Pa.
1. nadzornik: JERNEJ HAFNER, box 95, Federal, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBREŽAN, box 72, R. Mineral, Kans.
1. porotnik: FRANC TEROPČIČ, R. F. D. No. 3, box 146, Fort Smith, Ariz.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 N. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Uradne glasilo: "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Cenjena društva, osiroma njih uradniki so naprošeni pošiljati vse dopise direktno na glavnega tajnika in nikakor drugega. Denar naj se pa pošilja edino potom poštnih, ekspresnih ali bančnih denarnih nakazmic, nikakor pa ne potom privatnih čekov, na naslov: Frank Pavlovčič, Farmers & Miners National Bank, Forest City, Pa.

V slučaju, da opasijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kake pomanjkljivosti, naj to nemudoma naznanijo uradu glav. tajnika, da se samore napako popraviti.

DOSTOJEVSKI:

Mladenič

Za GLAS NARODA J. T.

54 (Nadaljevanje).

Ana Andrejevna me je molče opazovala.

Strašno žal mi je bilo tega ponosnega dekleta. — Odšel sem in pustil deklico samo.

Pozno zvečer sem dospel k Tatjani Pavlovni.

Odprla mi je kuharica Marija in rekla, da se gospodinja še ni vrnila. Nekaj časa sem čakal, ker je pa le ni hotelo biti, sem odšel. — Sam ne vem, kako sem prišel nazaj v svoje staro stanovanje.

— Oh, dobro, da si prišel — me je pozdravil knez.

— Da, zdaj sem tukaj — sem odvrnil, — pa ne vem, koliko časa še.

— Rekli so mi, da se boš preselil.

— Kdo vam je pa to povedal?

— Ne vem. — Povedali so mi. — Jaz sem bil malo zaspal in sem imel čudne sanje. — Sanjalo se mi je, da je prišel k meni človek z dolgo belo brado in mi začel pretiti. — Kje je Ana Andrejevna?

— Takoj bo tukaj. — Nikar ne skrbite.

— Odkod se bo vrnila? — Kam je pa odšla?

— Takoj bo tukaj. — Mene je prosila, naj ostanem toliko časa pri vas.

— Veš kaj. — Meni se ničkaj ne dopade v tem stanovanju. — Najrajše bi se preselil. — Še danes. — Takoj.

— Le malo potrpite, moj dragi knez. — Jaz bom storil za vas vse, karkoli bom mogel.

— Že vem, kako bomo napravili. — Najpotrebnejše stvari bomo spravili skupaj. — Kovčeg bomo pustili v sobi in odšli. — Veš, zastrantega, da ne bodo mislili, da smo odšli za vedno.

Ko je govoril te besede, so se mu čudno bliskale oči. — Tedaj sem bil bolj kot kdaj poprej prepričan, da se je začelo knezu blesti.

— Kam naj pa greva? — In Ana Andrejevna?

— Ne.... Ana Andrejevna bo šla z nama. — Moj Bog, kako me boli glava. — Vse se meša in bleče v nji. — Ali veš, kaj je v onem kovčegu? — Ali veš, kaj je notri?

— Kaj je v njem?

— Katarinina slika. — Hitro odpri, da jo bova še enkrat videla. Zakleni vrata, da naju kdo ne vidi.

Zaklenil sem vrata in vzel iz kovčega malo fotografijo Katarine Nikolajevne.

Ko jo je prijel v roko, so mu začele teči po velikih licih debele solze.

— Poglej jo, kakšen angelj je. — Poglej ga angelja! — Celo življenje bom njen dolžnik. — Jaz ne vrjamem ljudem, jaz ne vrjamem nobenemu človeku. — Ali je res, da me je hotela poslati v norišnico? — Ali je mogoče? — Ali je mogoče?

— Kako bi bilo mogoče! — Jaz jo prav dobro poznam!

— Torej jo poznaš? — Torej jo dobro poznaš? — Veš kaj, pojdi ponjo in jo pripelji sem. — Tukaj v tej sobi, pred menoj se morata poljubiti. — In zatem jo bom jaz spremil domov.

Naenkrat je pa padel pred menoj na kolena in dvignil roko. Iz ust mu je privrela mila obupna prošnja:

— Prijatelj, moj dragi prijatelj! — Povej mi prijatelj, kam me bodo zdaj peljali?

— Moj Bog — sem rekel ter ga dvignil in položil na posteljo — zdaj boste celo mislili, da tudi jaz pripadam kaki zaroti. — Niti lasu vam ne bo nihče skrivil, ne bojte se.

— Da, da, je jecal in se z obema rokama oklepal moje roke — nikomur ne dovoli. — Brani me. — Nikomur me ne daj. — In ne laži mi — Poslušaj, ali ni ta gospodar, ta Ipolit.... zdravnik? — Ali ni zdravnik?

— Kakšen zdravnik?

— No, zdravnik.... In ali ni ta soba tukaj norišnica?....

Tedaj so se nenadoma odprla vrata in vstopila je Ana Andrejevna.

Jaz bi bi skoraj prisegel, da je poslušala pred vratmi. — Ko so se odprla vrata, je knez zakričal in se skušal skriti pod odejo.

— Vidite, to so posledice vašega delovanja — sem rekel in pokazal starca.

— Ne, to so posledice vašega delovanja — je odvrnila in pokazala nanj.

Njen glas je bil skoraj osoren in zadirljiv.

— Še enkrat vas prosim, Arkadij Makarovič. — Prosim vas, odprite te spletke, ki so jih spletli proti temu staremu možu. — Prosim vas, rešite mene in njega.

— Jaz bom rešil vse. — Zdaj grem in morda bo že tekom ene ure tukaj Katarina Nikolajevna.

— Da, privedi jo, privedi jo. — Prosim te! — Jaz bi jo tako rad videl in jo blagoslovil.

Prosil je in jokal kakor otrok.

— Ali ga vidite? — Zdaj ga poglejte. — Noben dokument, nobeno pismo vam več ne pomaga.

Pred slovesom sem rekel:

— V eni uri se vrnem. — Upam, da ne bom prišel sam.

Slednjič sem vseeno dobil Tatjano Pavlovno doma. — Povedal sem ji vse, vse, kar se je tikalo dokumenta in vse, kar se je zgodilo v mojem stanovanju.

Ona je sedela na stolu, pletla nogavico in molčala.

Ko sem končal, je vstala in začela kričati:

— O ti prokleti pes! — Torej imaš samo zato pismo, da bi se z njegovo pomočjo priklatil v boljšo družbo in da bi si izbral bogato nevesto.

— Ne, ne, motite se.

— Daj sem pismo! — Pokaži ga!

— Tukaj je! — Potipljite! — Pismo je zašito v suknji.

— Kaj me briga! — Pokaži! — Pokaži takoj!

— Ne, zdaj je še prezgodaj. — V vaši navzočnosti ga bom položil pred Katarino Nikolajevno in odšel. — Niti toliko ne bom čakal, da bi se mi zahvalila.

— Torej hočeš zopet igrati neko čudno smešno ulogo?

— Kakšno ulogo? — Jaz ljubim samo dva človeka na svetu: mojo mater in njo. — Moja mati je nebeški angelj, ona je pa kraljica sveta. — Svoje ljubezni se ne bom sramoval. — Saj sami veste kako je to. — Saj ste bili skoraj celo življenje zaljubljeni v Versilova in mogoče ste še danes....

Nisem mogel izpregovoriti do konca.

Planila je k meni, zarila prste v moje lase in pričela mojo glavo butati ob steno.

— Pes, pes! — Še enkrat si predrzni!

Naenkrat je pa rekla med jokom in smehom:

— Sram te bodi! — Daj, da te poljubim. — In nikoli več ne smeš izpregovoriti kaj takega. — Da, jaz tudi tebe imam rada in sem te celo življenje rada imela.

Poljubil sem jo in sem moral nehote pripoznati, da sem njen najboljši prijatelj.

— Da, kaj si že rekel? — je vprašala nenadoma.

— Kaj mislite?

— Da je stari knez pri tebi v stanovanju? — Ali je res?

— Prisežem, da je res.

— Oh, moj Bog, kaj nu bodo še napravili. — Strela naj ubije te noree. — In praviš, da je že od zjutraj pri tebi? — Kaj naj storimo?

— Tatjana Pavlovna, poslušajte!

— Kaj je?

— Midva sva se pogovarjala o raznih neumnostih, na glavno stvar pa niti ne pomisliva. — Jaz sem prišel po Katarino Nikolajevno. — Ona dva jo silno težko pričakujeta.

— Kaj bo pa s pismom?

— Pismo ji bom dal le pod tem pogojem, če se bo pobotala z Ano Andreevno in če dovoli, da se poroči s starim knezom.

— Da, tako bo najboljše.

— Ali je Katarini Nikolajevni samo denar?

— Ne, to ne. — Ona je vedno mislila, da je dokument v Aninih rokah. — Kot dobra hči noče delati očetu neprijetnosti. — Ali veš, komu je za denar?

— Komu?

— Bjoringu, temu prokletemu Nemcu.

— Pa se bo bljub temu poročila žnjim.

(Dalje prihodnjič)

Dr. KOLER,
638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specijalist v Pittsburghu, ki ima 18letno prakso v zdravljenju tajnih in drugih bolezni.

Ščitite svoje zdravje s zanesljivim zdravilom, ki ga je izumil dr. prof. Britch. Ce imate mozolje ali madeže po telesu, v grlu, izpadanje las, bolečine v kostih, pridite in izlečili vam bo kri. Ne zakajte, kar ta bolezen ne izginja.

Izgube semena neuravnim potom, zdravim v par dneh, kapavec ali triper in tudi vse druge posledice, ki nastanejo radi izrabljivanja samega sebe.

Zaslabljene oči, ki vidi in mehurja odpravim v kratkem času. Hydrocele ali kile odstranim v 30 urah in ozdravim s gotovostjo.

Bolezni mehurja, ki povzročijo bolečine v krilu in trebu in vnetih tudi pri spuščanju vode, zdravim s gotovostjo.

Reumatizem, trganje, bolečine, otekline, srbenje, škrofle in druge kožne bolezni, ki nastanejo vsled nečiste krvi odstranim v kratkem času in ni potrebno ležati.

POZOR ROJAKI

Naročujoče mazilo za konje tudi, kakor tudi za mažlje kakor tudi za bolezni krvi, ki dobi kakor tudi vsakih kraev kot tudi kakor tudi vsakih kraev kot tudi kakor tudi vsakih kraev kot tud